

Predikan i Berga och Vittaryds kyrkor 2024

2 sönd i advent

”Guds rike är nära”

Jes 35:1-10

Jak 5:7-11

Matt 13:31-34

Ps: 421, 661, 120:1-4, 100, 111

Vad tänker vi på när vi hör om ett rike? Vi tänker förmodligen på en nation eller ett land, ett geografiskt avgränsat område. Vi lever ju i Sverige som har tydliga gränser som man kan se på en karta. Man kan resa in i Sverige och resa ut ur det. Och för att resa in kan det krävas särskilda tillstånd. Och vi har militär som bevakar landets gränser och polis som ser till att lagar upprätthålls inom landet. Så saker som vi förknippar med riken är gränser, styrelseskick, polis och militär, medborgare och egen valuta, och sådant.

Hur är det då med Guds rike? Ja, Jesus talar mycket om Guds rike. Det är ett av hans favoritämnen faktiskt, men samtidigt är det något svårgripbart över detta med Guds rike. Jesus talar inte i klartext, han ger oss ingen färdig definition av vad han menar med Guds rike. Istället väljer han liknelsens form. Han ger oss en *bild* för att vi ska få en aning om vad han menar.

Då hade man kanske kunnat vänta sig att han skulle använda sig av jordiska riken som liknelse. På hans tid fanns det ju dessutom ett väldigt imperium att använda som referens, romarriket var ju ett av de tio största riken som någonsin funnits på jorden.

”Guds rike är som Romarriket” hade han alltså kunnat säga: ”Bara ännu mäktigare, ännu större, ännu mer vidsträckt.”

Men Guds rike är ingen uppgraderad version av ett jordiskt dito. Jesus tar till helt andra bilder, liknelser som anknyter till människors vardag. I dagens evangelium liknar han riket vid ett senapskorn och en surdeg, och vid andra tillfällen jämför han med en växande säd, en skatt som hittas i en åker, en dyrbar pärla osv.

En modern liknelse kanske skulle kunna vara:

Guds rike är som ett trådlöst nätverk. Det är osynligt men tillgängligt för alla som väljer att ansluta sig. När man väl kopplar upp sig blir man en del av ett stort, osynligt nätverk som förbinder människor över hela världen.

Jesus olika liknelser ger oss en paradoxal bild av Guds rike. Det är något som kommer plötsligt och överraskande samtidigt, samtidigt som det växer det fram långsamt. Det

genomsyrar allt på ett osynligt sätt, samtidigt som det är klart avgränsat och uppenbart för alla. Guds rike är inte en del av denna världen men ändå närvarande *här*.

I våra biblar står det ju ”Guds rike”. I engelska biblar står det *Kingdom of God* och det kommer närmare det grekiska originalspråket: *basilea to theo*. *Basilea* kommer från *Basileus* som betyder kung. Vi skulle kunna säga Guds kungadöme eller *kungarike*. Kungen är ju den viktigaste personen i ett kungarike, rikets invånare samlas kring honom. I Guds rike är det Jesus som är kung.

Guds rike är inte något statiskt, en gång för alla färdigt. Det svenska rikets gränser har varit fixerade ganska länge, det växer inte, och vi ska väl i och för sig vara tacksamma att våra politiker inte har de ambitionerna. Och det är ju så med jordiska riken – att när de förändras i storlek så sker det inte utan svåra konflikter och mycket lidande. Det är ju något vi som är mer aktuellt än på länge.

Men det är annorlunda med Guds rike: det kan växa, *utan* att det sker på bekostnad av något annat. Gud breder inte ut sitt rike med våld. Han skickar inte sina militära trupper för att skapa ett imperium.

Idag så liknar Jesus himmelriket vid ett senapskorn och det är just för att visa på den inneboende potentialen som vilar där: trots att det är så litet, kan det bli så stort.

Liknelsen som surdegen visar på förvandlingens kraft, utan att byta ut något. Guds rike kan *förvandla* dig men han byter inte ut dig mot någon annan. Du är fortfarande samma person. När en deg jäser blir det ju något nytt samtidigt som det i grund och botten är samma sak som innan. Degen består fortfarande av mjöl, vatten och salt. Jästen förändrar inte det, ändå förändras allt. Degen är sig inte mer lik.

När vi ber Herrens bön, ber vi: ”Låt ditt rike komma.” Ja, som sagt: Gud försöker inte ta över världen, eller dig och mig, med tvång. Om du vill bli en del av Guds rike måste du be dem bönen. *Låt ditt rike komma – även till mig*. Du måste själv vilja det.

Riken här på jorden kommer och går. Någon har räknat ut att det har varit strid om varenda kvadratmeter mark på jorden. Imperier har uppstått och kollapsat. Inget består för evigt. Men Guds rike kommer alltså göra det. Det börjar här på jorden, vi vår vara en del av detta rike, vi kan bli medborgare redan här, och det fortsätter in i evigheten.